

A black and white photograph of a man with a full white beard and glasses, wearing a dark hat and a dark t-shirt. He is playing a double bass. The text is overlaid on the image.

KŇAZ A PSYCHIATER

MAX
KAŠPARŮ

*Nebudem hrať divadlo
pred Božou tvárou*

Inšpirujúci

KŇAZ A PSYCHIATER MAX KAŠPARŮ
Nebudem hrať divadlo pred Božou tvárou
(v rozhovore s Martinom Ližičiarom)

KŇAZ A PSYCHIATER

MAX
KAŠPARŮ

*Nebudem hrať divadlo
pred Božou tvárou*

KŇAZ A PSYCHIATER MAX KAŠPARŮ
Nebudem hrať divadlo pred Božou tvárou
(v rozhovore s Martinom Ližičiarom)

© **BeneMedia**

Všetky práva vyhradené.

Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná,
uložená do informačných systémov ani inak rozširovaná
(elektronicky alebo mechanicky) bez predchádzajúceho
písomného súhlasu vydavateľa.

Spoluautor a redakčné spracovanie © Martin Ližičiar

Fotografie © Ing. Matúš Hasil

Jazyková korektúra © PhDr. Alžbeta Mráková

Grafická úprava a sadzba © BcA. Milan Pleva

Tlač: Alfa print, s.r.o.

Druhé, upravené vydanie (2017)

192+8 strán

ISBN 978-80-972587-3-3

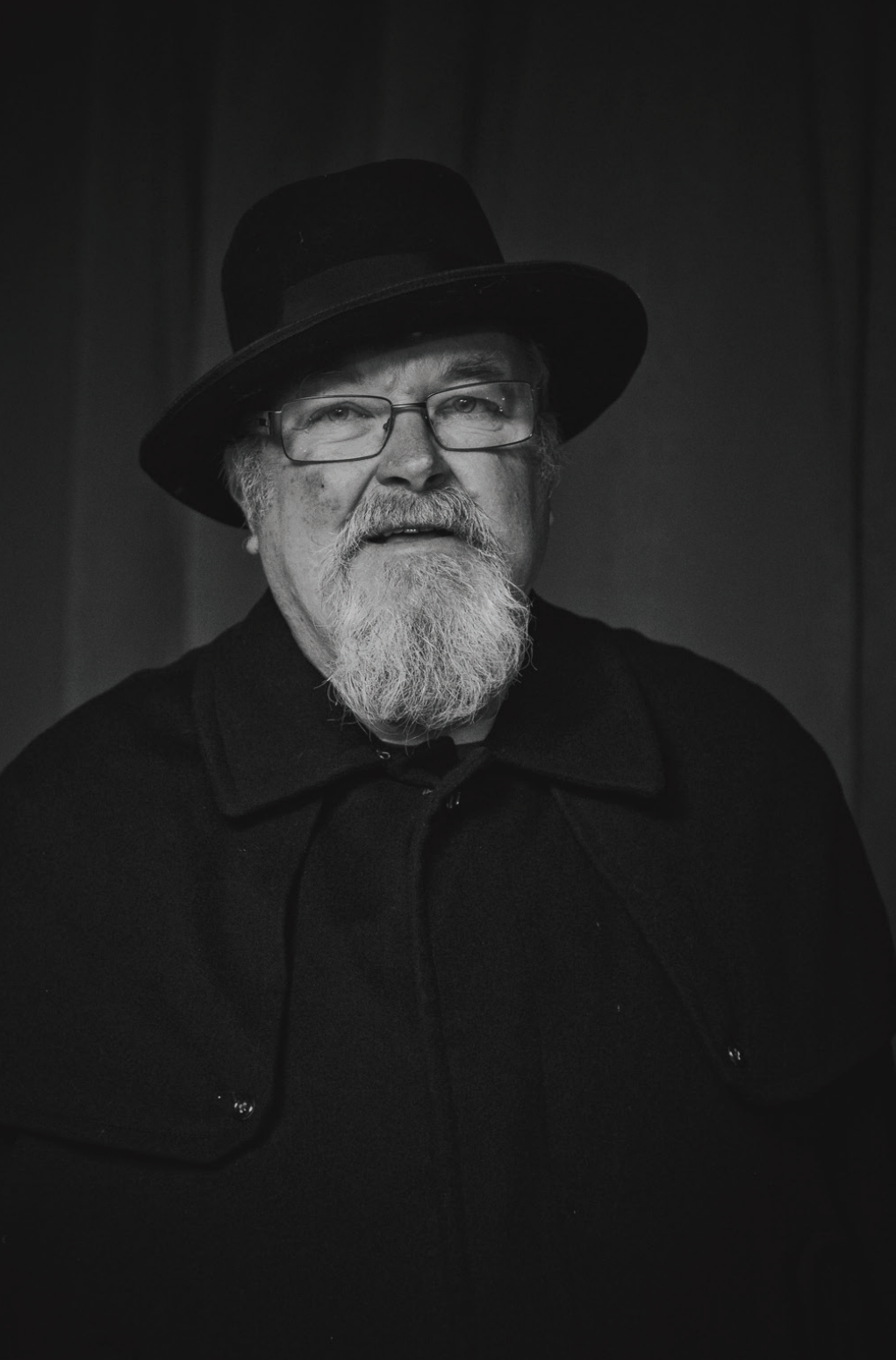
*Ak zveríte svoju minulosť psychológovi,
naučí vás vytesniť ju zo života. Ak ju
zveríte psychiatrovi, predpíše vám lieky
na spanie. Ak zveríte minulosť Ježišovi
Kristovi, zlikviduje ju.*

OBSAH

1. Vďačím mame, že si ma nechala
– II –
2. Zrušený sobáš a manželka zo Slovenska
– 23 –
3. Cirkev a kresťania
– 39 –
4. Psychiater a súdny znalec
– 55 –
5. V divadle sa potrebujem vybláznit'
– 75 –
6. Milujem normálnosť!
– 85 –
7. V manželstve si dávajte pozor na všetko
– 101 –
8. Motivuje ma Kristus
– 117 –
9. Hypnóza
– 125 –
10. Neplatné manželstvá a muži psychopati
– 137 –
11. Rodina je v kríze a rozklade
– 149 –
12. Nie sexuálna výchova, ale tréning
– 163 –
13. Kňazstvo je pre druhých
– 175 –

1.

**Vďačím mame,
že si ma nechala**

*Narodil som sa v roku 1950 slobodnej
a mladej dievčine. Som jej vďačný; že napriek
nátlaku príbuzných nešla na potrat, na tento
novodobý bitúnok; ale rozhodla sa pre život
a nechala si ma.*

To, akými sme dospelými, často súvisí s tým, aké sme mali detstvo. Aké bolo to vaše?

Musím začať tým, že som nemanželské dieťa. Nemám však z toho komplex menejcennosti, pretože aj mnohí slávni ľudia sa narodili ako nemanželské deti. Pocit menejcennosti mala skôr moja maminka. V päťdesiatych rokoch, keď som sa narodil, bola taká mentalita, že má byť svadba, potom dieťa, a ešte sa aj počítalo, či je medzi týmito dvoma udalosťami minimálne deväť mesiacov.

Narodil som sa teda v roku 1950 v Žirovnici (pri Pelhřimove) slobodnej a mladej dievčine. Som jej vďačný, že napriek nátlaku príbuzných nešla na potrat, na tento novodobý bitúnok, ale rozhodla sa pre život a nechala si ma.

Vyrastal som popri nej i pri starých rodičoch a mužský vzor som vyhľadával u svojich príbuzných – u strýka a dedka. Maminka zvládla v týchto podmienkach starostlivosť o mňa veľmi dobre.

Čo ste sa naučili v detstve pre život?

Vyrastal som v prostredí, kde ma nevedli k nejakým hodnotám, okrem všeobecnej ľudskej slušnosti. Boli sme chudobná rodina, bez vzdelania, nikto nebol vyučený. Nepovažujem to však za niečo menejcenné, i keď ma nikto k hodnotám nevedol, a teda ani k náboženstvu.

Toto prostredie by sme mohli nazvať sekulárnym humanizmom – nesmieš podvádzať a musíš sa slušne správať – a duchovný rozmer v tom nebol žiadny. Hovorili mi, čo sa má alebo nemá, nič viac. Vyrastal som v ovzduší, ktoré ma viac informovalo, ako formovalo. Veľmi rozlišujem medzi týmito dvoma

pojмами, hoci rozdiel je iba v dvoch písmenkách: informovať a formovať. Je to ale rozdiel zásadný.

V Žirovnici som nastúpil na základnú školu, no bola to typická socialistická škola, bez štipky duchovného. Rovnako stredná škola v Kamenici nad Lipou, kde tiež nebolo o Pánu Bohu ani počuť. Spiritualitou a náboženstvom som teda bol úplne nedotknutý.

Za čo vďačíte svojej mame?

Za to, že si ma nechala, že mi dala dobrý príklad a dobrý vzor, ako sa správať v ľudských vzťahoch i medzil'udských situáciách. To, čo je nad tým – vzdelanie a spiritualitu – som neskôr získal mimo domova.

S otcom ste sa pokúšali niekedy stretnúť?

Áno, dostal som sa s ním do kontaktu, keď som mal jedenásť rokov a prišiel sa mi predstaviť. Nemám však na to dobrú spomienku, pretože jedenásťročné dieťa už vie rozlíšiť, čo sa patrí a či je slušné, keď jeho otec opustí tehotnú ženu. Onedlho po našom stretnutí zomrel, nemali sme teda väčší priestor spoznať sa a nadviazať hlbší vzťah. Neviem ho teda charakterizovať povahovo ani nijako inak.

Ako psychiater skúmate zranené duše. Pokúšali ste sa pochopiť konanie vlastného otca, prečo vás opustil, čo ho mohlo k tomu viesť?

Viete, snažil som sa ho pochopiť. Vychádzal asi z okolností, v ktorých žil a akú mal povahu. Iba sa to domnievam, keďže

som ho hlbšie nepoznal, že sa tu spojilo jeho sebestvo s ekonomickou stránkou. Mal svoju manželku, s ktorou nemal deti, čiže to bolo bezdetné manželstvo. A bol dobre situovaný, pretože keby si vzal moju mamu, bol by na tom ekonomicky a pracovne omnoho horšie. Nám doma pretekalo cez strechu, dedko a babka mali 90-korunové dôchodky a mama pracovala ako predavačka, kým on žil v pomeroch o dve triedy vyšších. Myslím si, že veľmi nechcel ísť do chudobnejšieho prostredia a mať na starosti navyše ešte syna.

Ako si spomínate na svoje detstvo? Bolo šťastné?

Myslím, že môžem povedať, že moje detstvo bolo pološťastné. Najšťastnejší som bol, keď som ako dieťa vyšiel z nášho dvora k zámku v Žirovnici, plavil som sa loďkou po rybníku a mal som pri sebe najlepšieho kamaráta – nášho psa. A navyše, hral som tam divadlo. Ako malý chlapec som si vymyslel divadelnú hru a pes bol mojím divákom. To bola moja najobľúbenejšia činnosť.

Aké to boli divadelné hry?

Na to si už nespomínam, iba viem, že som si sám kládol otázky a sám si na ne odpovedal. Televíziu sme ešte nemali, iba rádio a v nedeľu poobede v ňom vysielali rozprávky, ktoré som rád počúval. Muž, ktorý ich vysielal, ich hovoril sám, tak som ho napodobňoval. Celú divadelnú hru som prednášal sám a môj pes Bojar, ktorý tam sedel veľmi trpezlivo, ma počúval. Toto bolo moje šťastné detstvo – rybník, starí rodičia a mama, pes a divadlo.

A tá druhá – menej šťastná – časť vášho detstva?

No, to bolo tak: Všetky deti mali otca, iba ja som nemal. Všetky deti chodili na výlety, iba ja som nechodil – nebol na to čas, pretože moja maminka stále pracovala, bola na všetko sama. A navyše, mala na starosti ešte svojich rodičov. A preto som nikdy nebol na prázdninách, nikdy sme nešli spolu na výlet ani na dovolenku.

Kedy prišiel prvý duchovný impulz?

Počas strednej školy som bol na návšteve u svojho strýka v Dunajskej Strede na juhu Slovenska. Pamätám si, že som bol v meste a ako som vyšiel z obchodu, začalo intenzívne pršať. Lejak silnel a keďže som išiel okolo kostola a dvere boli otvorené, vošiel som dnu, že počkám, až to prejde.

V tom kostole som však nebol sám. V prednej lavici kľačal kňaz. Bolo to pre mňa zaujímavé a zážitok stretnúť kňaza – pána farára, o ktorom som počúval iba vtipy, že niekto taký je v 20. storočí iba na smiech.

Povedal som si, že si ho trochu preklepnem, drzo som za ním prišiel a spýtal som sa ho, či by sme sa nemohli porozprávať o náboženstve. On bez váhania povedal: „Samozrejme!“ Zavolať ma na faru, ktorá bola vedľa kostola. Dodnes si to živo pamätám, ten kňaz má dnes vyše deväťdesiat rokov a žije v Galante.

Vie tento kňaz, kam až sa ten drzý chalanisko v budúcnosti dopracoval?

Áno, sme stále v kontakte.

Čo sa dialo na fare?

Posadil ma k stolu a ja som čakal, čo sa ma bude pýtať. Pustil gramofón a začal: „Ty si Čech?“ Prikývol som. „A čo to hrá?“ ukázal na točiacu sa platňu. Nevedel som. „Akože nevieš? Ty nepoznáš Dvořáka?“ To meno som poznal, ale skladbu nie. „To je Stabat Mater. Si stredoškólák, takže vieš, čo znamená tento názov v latinčine?“ „Neviem...“, musel som mu odpovedať.

„A čo vieš?“ „To, čo som sa naučil.“ „To je málo! Človek má vedieť viac, ako to, čo sa učí. Človek si má dávať otázky. A ja ti budem dávať otázky, aby som sa o tebe viac dozvedel.“

Dodnes si pamätám ten rozhovor. Bolo to niečo úžasné. Bol to jeden múdry, rozhl'adený, vzdelaný kňaz – taký, akých je málo. Veľká osobnosť. Volá sa Silvo Oravec a dnes je v Domove dôchodcov v Galante.

Čo sa vás vtedy pýtal?

Nechcel sa vtedy so mnou rozprávať o náboženstve, ale o prirodzených veciach: Aké mám plány, o škole, čo chcem robiť, ako chcem pracovať, aké sú moje koníčky. Nikdy dovtedy som sa so žiadnym mužom tak chlapsky a ľudsky neporozprával. Na záver mi povedal: „Ak budeš chcieť ešte niekedy prísť, príd!“

Prišiel som hneď na druhý deň a stále sme sa nedostali k náboženstvu. Stále sme hovorili o živote a čoraz väčšími sme to rozvíjali. No vôbec sme sa nedotýkali Boha, Cirkvi a náboženských tém. Po troch týždňoch som zistil, že Cirkev nie je to, čo mi ukazovali v škole, čo som videl vo filmoch, ale že toto je skutočný reprezentant Cirkvi – múdry, vzdelaný a noblesný.

A ja som si čoraz častejšie hovoril: Ak je toto služobník Boha, aký je potom Boh? A až vtedy som si začal klásť otázky, ku ktorým ma povzbudzoval. Asi po mesiaci sme prešli v našej